

ادامه از صفحه اول

هویت فرهنگی و مسائل شهری

از مثالی که این روزها بیشتر شنیده‌ایم، بگویم؛ احداث خط مترو ضروری‌تر است یا ادامه حیات چشمه‌علی؟ چشمه‌علی که یادگار دوران تاریخی و پیش از تاریخ است و دست‌کم یادآور دوران اشکانی و ساسانی. به‌واقع در اینجا، مترو به بهبود کیفیت زندگی می‌انجامد؛ اما حفظ آثار ساسانی و اشکانی چه ارزشی برای شهروند امروز دارد که باید آن را حفظ کرد؟ یک پاسخ که ظاهراً ساده‌ترین جواب هم هست، این است که تکلیف را یکسره کنیم و یکی را بر دیگری ترجیح دهیم؛ یا مترو یا حفظ موارث شهری. هرکدام منفعت بیشتری داشته باشد. حال سؤال دیگری مطرح می‌شود:

منفعت بیشتر یا کدام است؟ و اساسا منفعت به چه معنی است؟

آیا می‌توانیم میراث فرهنگی را به منبع درآمد شهری تبدیل کنیم؟ یعنی نه‌فقط آن را حفظ کنیم؛ بلکه با برنامه‌ریزی اندیشیده و کاری کنیم که نفع سادی آن نیز به جامعه بازگردد و در کنار مراکز رفاهی و خدماتی قرار گیرد. به‌واقع پیش‌رفتی که بتواند میراث را معاصر کند و در تعامل با امروز باشد، موجب می‌شود به یک منبع شهری در برنامه‌ریزی تبدیل شود.

حال وقتی میراث تبدیل به منبع درآمدزا می‌شود، چه مزایایی را به دنبال دارد:

- نخست خود را حفظ و رابطه بین امروز و گذشته برقرار می‌کند و این یعنی حضور تاریخ در زندگی روزمره مردم.

- کمک به خودشناسی مردم و حفظ تداوم بافت شهر مثل بازار تهران، سردر باغ ملی که هم از گذشته مانده و هم روزآمد شده است و از امکانات جدید بهره می‌گیرد.

- ارائه فرصت‌های جدید از خلایق در معماری و طراحی شهری.

درواقع معماری و طراحی هم مانند شعر عقبه و سابقه‌ای دارد. همچنان که حافظ و سعدی سابقه شعر فارسی هستند و هیچ شاعر نوپ‌رذاری نمی‌تواند به آنها بی‌اعتنا باشد. در معماری و شهرسازی هم، آثار ماندگار پیشینان چنین جایگاهی دارند که نه‌تنها باید آن را حفظ کرد، بلکه الهام‌بخش طرح‌های امروز و فردا هم خواهند بود.

- بازنمایش ظرفیت‌های مراکز تاریخی شهرها برای ایجاد هویت‌های پیاپار و تشخص شهری - ایجاد کاربری‌های نو و وفای نقش در تجدید حیات و بازسازی مراکز شهری. با این رویکرد که امروز چه لایه‌ای به لایه‌های پیشین شهری بیفزاییم؟ در مثال کاروان‌سرای خانان از روزگار صفوی، در نزدیکی چهارراه مولوی به‌خوبی دیده می‌شود که با تغییر کاربری فضای کاروان‌سرا به حجره‌های خرید و فروش این مکان به بخشی از بازار مؤثر خوربار تبدیل شده است.

- افزایش ظرفیت برای بهبود کیفیت زندگی براساس پیشینه محلی- تاریخی و در یک دیدگاه جامع‌تر، جان سخن آنکه بقایای باستان‌شناسی شهری می‌تواند منابعی برای توسعه پایدار در شهرهای تاریخی محسوب شود.

هدف ما تمرکز بر بیان راهکارهایی برای حفظ تعادل بین کهنه و نو یا قدیم و جدید در شهرهای امروزی است و بقایای باستان‌شناسی بسیار مهیا و آماده تحقق آثار در همه شهرها و روستاها یافت ما این‌گونه آثار در همه شهرها و روستاها یافت می‌شوند. این بقایا قدرت و جاذبه‌ای دارند که پیر و جوان، زن و مرد را به خود می‌کشاند؛ برای مثال، در نمونه کاوش خیابان مولوی بازسازی چهره بانوی هفت‌هزارساله برای تمامی گروه‌های سنی و اقشار مختلف اجتماعی و شغلی جالب بود و در کنار آن مهندس کامیوز و محقق ژنتیک، هرنمند و طراح و… هر یک حرفی برای گفتن و دویاره زنده‌کردن این میراث داشتند و برایشان جالب بود که شناسایی جنسیت این تدفین چند هزارساله چطور ممکن شده است و از کجا می‌شود رنگ مو، چشم، ساختار گونه و صورت را بازشناخت. دلیل مرگ او چیست؟ اشیای همراه او کدام‌اند؟ ویژگی‌های این اشیاء چیست و نشان‌دهنده چه ابزارهایی و چه دوره تمدنی هستند؟ به قول مولوی هرکسی از ظن خویش با آن داده بار شد و همین امر سبب رودرورکردن گذشته با امروز می‌شود. همین بازخورد را در اعلام نتایج مطالعات انگل باستان‌شناسی می‌توان دید یا زمانی که علت فوت انسان هفت هزار سال قبل، به سبب عوارض ناشی از شکستن استخوان ترقوه حدس زده می‌شود. این‌گونه گذشته معجزه‌وار در اکنون ظهور می‌کند و اگر هوشمندانه به این بارقه‌ها و جرقه‌ها بنگریم، آتش‌بازی شکوهمندی رقم می‌خورد که نتیجه‌اش بخشیدن جان تازه به کالبد‌های پوسیده گذشته است و رونق علم و فرهنگ و اقتصاد. به هر حال بداینم که در شکوفایی میراث فرهنگی جایگاه خاصی دارند. در خیابان مولوی این اتفاق می‌توانست معجزه شهری برای آن نقطه تهران باشد، اما فراموش شد… کشف این اسکلت می‌توانست مایه سرآوردن کارگاه‌های باستان‌شناسی همراه با ادامه پروژه عمرانی شبکه‌گذاری لوله‌های فاضلاب باشد، یعنی میراث و توسعه همگام می‌شود. اما توسعه را، پیش‌رازدیم و میراث جاماند. این کارگاه‌ها و کاوش‌های جنبی آن، خود منشأ رفت‌وآمد دانشجویان، استادان و محققان و گردشگران ایرانی و بیگانه بود و حضور افراد جدید و ایجاد پیشه‌های نو به تغییر بافت می‌انجامید.

ادامه در صفحه ۴

مهرشاد ایمانی؛ تاریخ‌سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی، حکایت فرازوفرودها و آمدورفت‌های اندیشه‌های متفاوت از ۵۷ تاکنون است تا حدی که روزگاری آن محمل حسین فدایی و بهزاد نبوی را در کنار هم می‌نشاند. امروز که سالگرد احیای این سازمان و به زعم برخی تأسیس آن است، بیش از هر زمان دیگری می‌توان انشقاق‌های موجود میان اعضای آن را مشاهده کرد تا حدی که وقتی به آرای احیاکنندگانش مانند تاجزاده و حجاریان از یک سو و نبوی از سوی دیگر نگاه می‌کنیم، درمی‌یابیم که مشترکات کم شده و راه ادامه اصلاحات از منظر ایشان متفاوت است. نبوی مشارکت مشروط در انتخابات را به‌کلی نادرست می‌داند و حجاریان رسماً اعلام می‌کند که اگر بی‌قیدوشرط در انتخابات حاضر شویم، بیش از پیش بر داشته‌های اصلاحات، از جمله آبروی اصلاح‌طلبی و سرمایه اجتماعی این جبهه لطمه زده‌ایم؛ یعنی برخی اصلاح‌طلبی را همچنان انتقاد

به وضع موجود و اتخاذ راهبرد اجرائی برای رفع آن می‌دانند و برخی دیگر استمرار فعالیت اصلاح‌طلبانه و جلوگیری از توقف فعالیت حتی به آرامی را فلسفه اصلاح‌طلبی قلمداد می‌کنند. تمام این اختلاف‌نظرها در حالی است که نیروهای سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی پس از پایان جنگ و در پی انحلال سال ۶۵ برای اتخاذ یک رویه واحد تشکیل شد و به طور رسمی از وزارت کشور مجوز فعالیت گرفت. شاید اوج فعالیت سازمان را بتوان مصادف با روی‌کارآمدن دولت اصلاحات به ریاست سیدمحمد خاتمی دانست؛ زمانی که اقبال عمومی به نیروهای چپ قدیم که حالا با نام اصلاح‌طلب شناسایی می‌شوند نشان داده شد. سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی توانست در انتخابات مجلس ششم دو عضو اصلی‌اش؛ یعنی بهزاد نبوی و محسن آرمین را وارد مجلس کند و در دولت نیز سید مصطفی تاجزاده توانست عهده‌دار معاونت سیاسی وزارت کشور شود؛ ازاین‌رو بی‌تردید سازمان مجاهدین انقلاب؛ چه در رویدادنامه داشت تا آنکه به صورت در دولت اصلاحات یکی از مهم‌ترین تشککل‌های کشور بود که توانست در کنار حزب مشارکت در روند جبهه اصلاحات تأثیرات مهمی بگذارد.

چگونگی احیای سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی

صادق نوروزی، یکی از اعضای اصلی سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی، باور دارد که احیای سازمان مجاهدین انقلاب برای استمرار دموکراسی‌خواهی مردم ایران بود. او درباره تصمیم‌اعضای سازمان در سال ۷۰ به «شرق» گفت: «دوستانی که سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ایران را احیا کردند کسانی بودند که در

سیاست

گفت‌وگوبا صادق نوروزی

هاشمی مخالف تأسیس سازمان مجاهدین انقلاب بود

نیامد. بعد از او سراغ آقایان موسوی‌خوئینی‌ها، کروبی و خاتمی رفتیم که در نهایت در نشست‌ی که خود آقای موسوی‌خوئینی‌ها و آقای کروبی حاضر بودند، اعلام کردند که موافق نامزدشدن آقای خاتمی هستند. بعد از صحبت‌های بسیار با آقای خاتمی، به سختی پذیرفت که نامزد شود، اما این موضوع را مشروط به مذاکره با رهبری دانست که گویا آقای خاتمی با رهبر انقلاب هم دیدار داشتند که در نهایت به میدان آمد. واقعیت این است که ما امید چندانی نداشتیم که آقای خاتمی بتوانند در برابر آقای ناطق‌نوری پیروز شود و در نهایت تصور می‌کردیم مفت یا هشت میلیون رای بیاورد که البته همین رای هم برای نیروهای جریانی خوب بود، زیرا می‌خواستیم ثابت کنیم جریانی مؤثر در کشور حضور دارد و کشور در انحصار عده‌ای خاص نیست. در نهایت برخلاف انتظار همه ما آقای خاتمی با رای قاطع مردم پیروز انتخابات شد.»

ورود به مجلس ششم

نوروزی در پاسخ به این پرسش که رخدادهای مجلس ششم را تا چه حد متأثر از اقدامات نیروهای سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی می‌دانید، گفت: «بعد از روی‌کارآمدن آقای خاتمی، نیروهای طیف خط امام که به نیروهای اصلاح‌طلب شناخته می‌شدند، فضا را بازتر از گذشته دریافتند و توانستند به همراه جبهه مشارکت به مجلس ششم راه یابند. البته در ابتدا بنا بود که نیروهای مشارکت و سازمان مجاهدین انقلاب با یکدیگر ادغام شوند و حزب جدیدی را ایجاد کنند که این مهم به نتیجه نرسید و مشارکت شکل گرفت. مشارکت به دلیل نزدیکی به آقای خاتمی قدرت جذب نیروی بیشتری داشت اما هم

مشارکت و هم سازمان مجاهدین انقلاب در مجلس ششم بسیار مؤثر بودند. جبهه مشارکت و سازمان مجاهدین انقلاب از حیث اندیشه‌ای نزدیک به هم بودند اما در طی مسیر سیاسی تفاوت‌هایی با یکدیگر داشتند؛ چنانچه آقای نبوی در مجلس ششم فراکسیون کوچکی تشکیل داد و مشارکت هم فراکسیون گسترده‌ای ایجاد کردند اما هر دو اینها ذیل یک فراکسیون بزرگ‌تر به نام اصلاحات فعالیت می‌کردند.»

تحصن نمایندگان مجلس ششم

او درباره نقش سازمان مجاهدین در تحصن اعتراضی نمایندگان مجلس ششم تصریح کرد: «نمایندگان مجلس ششم که خود را برای انتخابات مجلس هفتم آماده می‌کردند، ناگهان با ردصلاحیت گسترده مواجه شدند و در پی آن به نشانه اعتراض تحصن کردند. در آن تحصن فقط آقای نبوی و آرمن حضور نداشتند بلکه دوستانمان از مشارکت هم به تحصن پیوستند. آقایان کروبی و خاتمی مخالف تحصن بودند در نهایت هم گفتند که باید در انتخابات شرکت کرد؛ از این‌رو نیروهای اصلاح‌طلب انتخابات را تحریم نکردند اما در سکوت کامل کاندیدا هم ارائه ندادند.»

استمرار فعالیت اصلاح‌طلبان

او درباره فعالیت سازمان مجاهدین انقلاب بعد از منحل اعلام‌شدن یادآور شد: «اعضای جبهه مشارکت و سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی بعد از منحل اعلام‌شدن، در احزاب دیگری چون توسعه و اتحاد پخش شدند. این سخن به معنای آن است که اکنون هم نیروهای این احزاب در قالب‌هایی دیگر فعالیت می‌کنند اما تاکنون قدرتمند و فراگیر نشده‌اند. افرادی مانند احزاب جریسان و تاجزاده هم با حفظ هویت اصلاح‌طلبی به‌صورت مستقل و غیرحزبی فعالیت می‌کنند. در مجموع تمام نیروهای جبهه اصلاحات همچنان بر طریق جریان اصلاحات تأکید دارند و اگر اختلافی میان افرادی مانند آقای حجاریان و نبوی مشاهده می‌شود، اختلاف در مبنا نیست بلکه تفاوت دیدگاه در شیوه حضور در انتخابات است و نباید این را به‌مثابه تعارض اندیشه آنها در مبنای اصلاح‌طلبی دانست.»

چگونگی حضور در انتخابات پیش‌رو

او درباره نوع رویکرد اصلاح‌طلبان در انتخابات پیش‌رو هم گفت: «مبنای کار اصلاح‌طلبان مشارکت در انتخابات است و این چیزی که هنوز در اختیار ما قرار دارد، همین نهاد دموکراتیک است؛ بنابراین هیچ‌کس در اصل مشارکت بختی ندارد اما اگر شرایط طوری پیش برود که با ردصلاحیت‌های زیادی مواجه شویم، به قول آقای خاتمی، تحریم نمی‌کنیم، رای می‌دهیم اما نامزدی معرفی نمی‌کنیم.»

روی تشعشع آتش می‌پریم، برای اینکه حرفمان را می‌زنیم. شما فکر می‌کنید مثلا من اتفاقی رفتم تو شهرداری. همه شورای شهر که با من مخالف بودند. شورای شهری که دست آقای احمدی‌نژاد بود، شورای شهر دوم. شما جایی سراغ دارید که آقای گلیپایگانی با آقا مشهد بودند، از مشهد بهرون اطلاع ما آمدند، ما نشستم دیدیم یکی آمد، دیدیم محافظ آقای گلیپایگانی است. من تعجب کردم. آمد یکی را از بغل دست من بلند کرد، دیدم جناب آقای گلیپایگانی آمد بغل دست من در جلسه معارفه من برای شهرداری. بدون اینکه ایشان را دعوت کنند، ایشان آمد روی سکو حکم شهرداری را نگذاشت وزیر کشور بدهد. اولین بار است که حکم شهرداری را رئیس دفتر رهبری به دست من داد. چرا این کار را کرد به نظر شما؟ اینها را من دفاع از شخص خودم نمی‌کنم، می‌خواهم شما را روشن کنم که امکان ندارد من بدون نظر رهبری در عالم سیاست یک کام کوچک بردارم. من به آقای احمدی‌نژاد اعتقاد ندارم، به اندازه یک سر سوزن ولی اگر رهبری به من گفت آقای قالیباف، آقای احمدی‌نژاد حتما باید دور بعد بشود، نه‌تنها ستادها را رها نمی‌کنیم، همه‌تان را مکلف می‌کنم به همین احمدی‌نژادی که یه جو قبولش نداریم، بروید رای بدهید، در این تردید نکید. تردید نکید من این کار را می‌کنم، هرکسی هم من را می‌شناسد، می‌داند من این کار را می‌کنم. ولی شما بدانید چرا…».

زمانی برخی شباهت‌های این دو نفر را باوجود تضاد منافع‌ی که در دوره‌ای از سیاست باهم داشتند، این‌گونه دسته‌بندی کرده بودند: لیخنده‌های معنادار، تکیه بر کار مضاعف و مدیریت جهادی، رفتار دراماتیک، جملات ژورنالیستی، چرخش‌های ناگهانی، استدلال‌های تاریخی هدفمند، رفتار متهورانه و حمله‌های غیرقابل پیش‌بینی، موج‌آفرینی رسانه‌ای، انتقاد از عملکرد اسلاف و پیشینیان، حلقه اطرافیان خاص.

سیاست

گفت‌وگوبا صادق نوروزی

هاشمی مخالف تأسیس سازمان مجاهدین انقلاب بود

● **ایرنا:** معاون اول رئیس‌جمهوری روز گذشته در جمع مردم شهر «دُرح» شهرستان مرزی سریشه با تأکید بر اینکه امروز مرزهای ایران امن است، گفت: «مرزهای ایران خط قرمز جمهوری اسلامی و مرز عزت است. ایران به یکسری مسائل حساسیت بالا دارد که ملاحظه هیچ‌کسی را نمی‌کند و آن مرز است».اسحاق جهانگیری افزود: «به‌واسطه وجود مرزداران، ایران سرفراز است و می‌بالد به این موضوع که در مرز طولانی با کشورهای متعدد همسایه، مرزداران در کنار ارتش مسلح جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران و نیروی انتظامی و سایر دستگاه‌ها از کشور در مقابل همه مسائل حراست می‌کنند».او گفت: «آمریکا با همه قدرت‌نمایی در دنیا به این موضوع پی نبرد، بنابراین مجبور شد آزمایش کند و فهمید موضوع جدی است. پهباد آمریکایی به مرز ایران نزدیک شد و می‌خواست حساسیت ایران را آزمایش کند که نیروهای مسلح اقتدار ایران را به صحنه کشاندند و با کمک تجهیزات ایرانی پهباد را شناسایی و ساقت کردند».جهانگیری همچنین با تأکید بر حل مشکلات مردم با همه توان و قدرت گفت: آمریکایی‌ها ماهه، روزها و سال‌ها سر

میز مذاکره نشستند، به‌طوری‌که یک طرف ایران و طرف دیگر شش کشور بزرگ دنیا بودند و شورای امنیت هم تصویب کرد، ایرانی‌ها طبق دین به همه تعهدات خود عمل کردند و سازمان‌های بین‌المللی گزارش این عمل به تعهد را دادند ولی آمریکایی‌ها از تعهد خارج شدند و جنگ اقتصادی علیه کشور را شروع کردند.او ادامه داد: «امروز ما در مرز با کشور افغانستان، مهم‌گفت‌وگو می‌کنیم بنابراین مردم طرح‌های آنها را شکست دادند. مردم می‌خواهند برای حل مشکلات زیربنایی چاره‌اندیشی شود و همه برای حل مشکلات در میدان هستند».

وزیر کشور در پیامی به مناسبت روز روستا وعشایر:

روستاییان و عشایر در تمام عرصه‌ها حضور فعال داشته‌اند

● **پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور:** وزیر کشور با صدور پیامی به مناسبت روز روستا و عشایر با بیان اینکه در دولت تدبیر و امید توجه ویژه‌ای به معیشت، اقتصاد و هویت‌بخشیدن به روستا شده است، گفت: روستاییان و عشایر عزیز در تمام شئون اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی حضور بسزایی داشته‌اند.در متن عبدالرضا رحمانی‌ضلعی آمده است: اجرای طرح‌های متعدد عمرانی، خدماتی، فرهنگی و اجتماعی خلایقه با بهره‌گیری از مشارکت مردم، بهبود وضعیت کالبدی، سیمای منظر روستاها، کمک به حفظ محیط‌زیست و منابع طبیعی، کمک به حفظ فرهنگ بومی و اسلامی-ایرانی در عرصه‌های مختلف توسعه روستایی، افزایش نشاط و شادابی اجتماعی و کمک به رونق اقتصادی در مناطق روستایی، تنها گوشه‌ای از فعالیت‌های خلایقان، متنوع و گسترده دهیاری‌ها به‌عنوان مدیران ارشد روستاها در خدمت‌رسانی به مردم نجیب روستایی بوده است.

رئیس ستاد مرکزی اربعین:

منابع ما ابراز نگرانی بابت امنیت عراق نداشته‌اند

● **ایسنا:** رئیس ستاد مرکزی اربعین درباره وضعیت امنیت عراق، گفت: دولت عراق، ستاد اربعین ما در عراق و ستاد کل نیروهای مسلح منبع ما برای ارزیابی وضعیت امنیت عراق هستند که هیچ‌کدام از این منابع ابراز نگرانی بابت امنیت عراق نداشته‌اند. به خاطر مسائل امنیتی در ورودی برخی شهرها مثل نجف زوار معطل شدند اما با پیگیری‌های انجام شده، مشکل حل شد.حسین ذوالفقاری درباره دلایل تأخیر بازگشایی مرز خسروی و آخرین وضعیت این مرز عنوان کرد: مرز خسروی مشکل نداشت، آنچه مشکل درست کرد، کنترل‌های امنیتی در بغداد و مشکل تردد زوار در داخل عراق بود. طرف عراقی فراهم می‌شود و مسیر دیگری برای تردد زوار در داخل عراق انتخاب شد و برای بررسی مسیر جدید، یکی، دو روز معطلی ایجاد شد. درحال‌حاضر مرز خسروی از ساعت ۷:۳۰ تا ساعت ۱۶ برای عبور زائران فعال است.

تصویب طرح تعطیلی پنجشنبه استان‌ها و شهرستان‌ها در کمیسیون اجتماعی

● **ایسنا:** دبیر کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: طرح تعطیلی روزهای پنجشنبه مراکز اداری، آموزشی و قضائی در تمامی استان‌ها و شهرستان‌ها، مانند تهران در کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی که قبلا هم در کمیسیون اجتماعی بررسی آن به تعویق افتاده بود، امروز بررسی و تصویب شد. ناهید تاج‌الدین افزود: به تصویب این طرح در کمیسیون اجتماعی دید مثبتی دارم. پیش‌تر وضعیت نهایی این طرح مشخص نشده بود اما امروز تعیین تکلیف و تصویب شد.